

Door Marjolen Veerbeek, ouderenpastor van de Protestantse Gemeente Lelystad

Telefoonnummer: 06 – 45 73 27 27

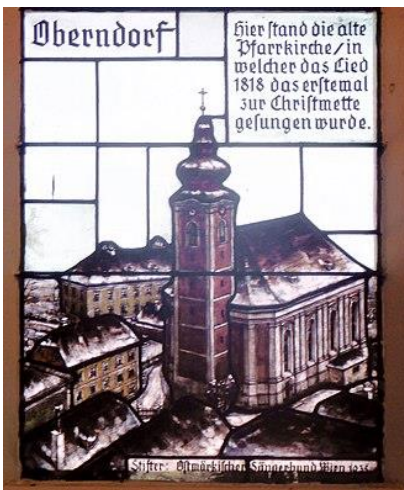
E mailadres: marjolen.veerbeek@pg-lelystad.nl

Stille Nacht, Heilige Nacht: het ontstaan van een wereldberoemd kerstlied

1816. De Oostenrijkse kapelaan Mohr schrijft een gedicht met de titel "Stille Nacht, Heilige Nacht". Het gedicht blijft 2 jaar ongebruikt liggen.

Twee jaar later, kerst 1818.

In het Oostenrijkse dorpje Oberndorf (bij Salzburg) heeft kapelaan Mohr een groot probleem:

het orgel van zijn kerk doet het niet. Naar alle waarschijnlijkheid hebben muizen de balg stuk geknaagd. En dat op kerstavond! Ten einde raad haalt hij zijn gedicht uit 1816 tevoorschijn en vraagt aan organist Franz Gruber om zijn tekst op muziek te zetten. Gruber maakt er een melodie bij, met gitaarbegeleiding. "Stille Nacht, Heilige Nacht" wordt voor de eerste maal uitgevoerd op 24 december 1818 in de Sint-Nikolauskerk van Oberndorf.

Hoe het "Stille Nacht, Heilige Nacht" verder verging

Oorspronkelijk was "Stille Nacht, Heilige Nacht" alleen gekend in Oberndorf. Dan komt in 1824 een orgelbouwer naar Oberndorf, om het orgel van de Sint-Nikolauskerk te repareren. Hij hoort het lied "Stille Nacht, Heilige Nacht" en neemt het mee. Hij geeft het lied aan de familie Strasser, een familie die geregeld optredens geeft op onder andere jaarmarkten. In 1832 geven ze een concert in Leipzig (Duitsland).

In 1833 komt het lied samen met drie andere liederen op een pamflet terecht in Dresden. Koning Frederik Wilhelm IV van Pruisen (1795-1861) vond het een mooi lied en liet het optekenen. Hij zocht daarvoor naar de oorspronkelijke makers. Dankzij die Pruisische koning weten we van wie het kerstlied was en hoe de oorspronkelijke tekst en melodie juist klonken.

Het lied wordt overgenomen door anderen. Zo ook door de familie Rainer, eveneens uit Tirol. Zij zingen het lied in 1839 in New York. Zo belandde het kerstlied aan de andere kant van de Oceaan.

Kerstnacht 1914, Wereldoorlog I.

De soldaten waren uitgeput. Het was koud en vroom hard. Plots begonnen Duitse mannen kerstliederen te zingen, onder andere "Stille Nacht, Heilige Nacht". Ze hadden ook lichtjes aangestoken. De Britten dachten: een aanval! Maar plots hoorden ze een Duits soldaat "Zalig Kerstfeest" zeggen. Voorzichtig kwamen de soldaten uit de loopgraven en begaven zich naar het niemandsland. Duitse en Britse soldaten zongen samen kerstliederen, deelden sigaretten en eten. Op 25 december na het ontbijt werd er zelfs een partijtje voetbal gespeeld in het niemandsland door de soldaten van beide kampen.

Spijtig genoeg ging de oorlog de volgende dag gewoon verder...

Over het ontstaan van het kerstlied bestaan talloze legenden en romantische verhalen. De oorspronkelijke versie van "Stille Nacht, Heilige Nacht" was in het Duits. Het bestond uit zes coupletten. Meestal worden alleen de coupletten 1,2 en 6 gezongen. Later werd "Stille Nacht, Heilige Nacht" in meer dan 100 talen vertaald.

(bron: <https://kunst-en-cultuur.infonu.nl>)

In 'Stille Nacht' zingen we over 'Davids zoon, lang verwacht'. Aan David was een zoon beloofd die eeuwig zou regeren. Jezus is niet zomaar iemand. Hij is de vervulling van een belofte. En die belofte van God is ook voor ons.

*Op jouw donkerste dag
ben Ik jouw licht.*

In je zwakste moment

ben Ik jouw kracht

In je grootste verdriet

ben Ik jouw trooster

In je moeilijkste momenten

ben Ik jouw helper

*In je diepste dieptepunt
til Ik je op omhoog*

Je kunt op Mij bouwen

met rotsvast vertrouwen

Ik geef je vaste grond onder je voeten

Jouw leven is veilig bij Mij

Wens voor het nieuwe jaar

Ik wens je vandaag

een stukje hemel:

blijf deze dag

in je dromen geloven.

Ik wens je voor morgen

en voor iedere

nieuwe dag

handen vol zonlicht

om mee te nemen

waarheen je ook gaat

Meer dan dit alles

wens ik je God toe,

God die voor je uitgaat

en achter je staat.

*Gezegende kerstdagen en
alle goeds voor het nieuwe jaar.
Marjolien Veerbeek, ouderenvastor*